

# โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านป่าไผ่

## ตำบลต้นยางลิมอ อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส

### ๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยราษฎรผู้บริสุทธิ์ที่ประสบเหตุการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ ตำบลต้นยางลิมอ อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นดังกรณีการฆาตกรรมและการสังหารชีวิตนาวิกโยธิน ๒ นาย ณ บ้านต้นยางลิมอ เมื่อปลายเดือนกันยายน ๒๕๔๘ ที่ผ่านมา ปัจจุบันราษฎรผู้บริสุทธิ์ในหมู่บ้านลาตุ บ้านทุ่งขมิ้น บ้านลูกเขา บ้านป่าไผ่ และบ้านจุฬาภรณ์ ๕ อำเภอรະแงะ ต่างมีความหวาดกลัวภัยอันตราย ไม่กล้าเดินทางออกนอกหมู่บ้านเพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางและเก็บผลไม้นอกจากนั้นผู้ก่อการร้ายยังได้ใช้อาวุธสงครามมาทำการยิงข่มขู่ราษฎรรอบๆ ที่ตั้งหมู่บ้าน จนเป็นสาเหตุให้ราษฎรผู้บริสุทธิ์อพยพย้ายถิ่นฐานออกนอกหมู่บ้าน ทั้งพื้นที่ทำกินและบ้านเรือนให้กร้างว่างเปล่า ผู้ก่อการร้ายได้บุกเข้ามาเผาบ้านของราษฎรได้รับความเสียหาย ความทราบถึงพระเนตรพระกรรณ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้กรมราชองครักษ์ ทำการสำรวจพื้นที่ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณะ เพื่อนำมาจัดทำฟาร์มตัวอย่างให้ราษฎรใช้เป็นสถานที่ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนรวม โดยมีเจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความคุ้มครองดูแลความปลอดภัย และให้ความรู้ทางด้านเกษตร ปศุสัตว์ และการประมง อย่างถูกหลักวิชาการ คณะทำงาน กองงานในพระองค์ได้ทำการสำรวจพื้นที่แล้วพบว่า วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส มีพื้นที่ดินว่างเปล่าอยู่แปลงหนึ่งที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวอยู่ใกล้โรงเรียนบ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลต้นยางลิมอ พื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ สามารถนำมาจัดทำโครงการดังกล่าวได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาสในอนาคต

### ๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุนการวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

### ๓. วัตถุประสงค์

#### ๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๑) เพื่อช่วยเหลือครอบครัวเจ้าหน้าที่และประชาชนที่ประสบเคราะห์กรรมจากการกระทำของผู้ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๒) เพื่อสร้างงานให้ราษฎรมีอาชีพ มีรายได้ และมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๓) เพื่อสร้างหลักประกันเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ครอบครัวผู้เสียชีวิตจากการกระทำของผู้ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเป็นการตอบแทนบุญคุณผู้เสียสละชีวิตในการปกป้องผืนแผ่นดินไทย

#### ๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้และขยายผลความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำการเกษตรด้านการเพาะเห็ด

#### ๔. เป้าหมาย

บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลต้นหยงลิมอ อำเภอร่องแงะ จังหวัดนครราชสีมา

#### ๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กรมพัฒนาที่ดิน

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๑) หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา

๒) หน่วยงานร่วมดำเนินการ : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา

#### ๖. งบประมาณ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร ๓๕,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ถ้ามี) -

#### ๗. ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๑) แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืชผัก เมล็ดพันธุ์พืชไร่ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก และสารป้องกันกำจัดโรคแมลง ฯลฯ ให้แก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ที่เข้ารับการฝึกอบรมฯ จำนวน ๑๐ ราย เพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตพืชผัก-พืชไร่ แล้วได้มีการติดตามจัดเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๒) การฝึกอบรม

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการเข้าร่วมดำเนินการวางแผนการผลิตกับเจ้าหน้าที่ประจำฟาร์มฯ และได้มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชและการเพาะเห็ดแก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ แล้วได้มีจัดฝึกอบรม หลักสูตร “การผลิตพืชผักให้ปลอดภัยจากสารพิษและการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก” โดยมีเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๐ ราย เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา หมู่ที่ ๑ ตำบลปะลฐูร์ อำเภอสุโขงป่าตี จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งได้มีการติดตามจัดเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จากการประเมินผลการฝึกอบรมฯ โดยเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ จำนวน ๑๐ ราย พบว่า เนื้อหาการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชและการเพาะเห็ดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐ และระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าความเหมาะสมและความสามารถของวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าสื่อที่ใช้ประกอบการบรรยายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐ และมีความเหมาะสมน้อย ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าสถานที่จัดการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และมีความเหมาะสมมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ การจัดเลี้ยงอาหารกลางวัน, อาหารว่างและเครื่องดื่มมีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ๙ ราย หรือคิด

รายงานผลการดำเนินงานโครงการพิเศษ ประจำปี ๒๕๕๕ // สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘

เป็นร้อยละ ๙๐ และระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ การติดต่อประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ ความคาดหวังเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับก่อนการเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็น ร้อยละ ๘๐ ระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ และเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าได้รับประโยชน์หลังการเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐

#### ๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ ได้รับความรู้ทางด้าน การเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ มีรายได้และทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ มีความรู้และทักษะในการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาพืชผัก พืชไร่ ไม้ดอก ไม้ผล และการเพาะเห็ด

#### ๙. ปัญหา / อุปสรรค

๑) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ

๒) ยานพาหนะที่จะใช้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ

๓) ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น โรคพืช ภูมิวิทยา และปฐพีวิทยา

#### ภาพ / กิจกรรม

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านป่าไผ่ ตำบลต้นหยงลิมอ อำเภอระแงง จังหวัดนราธิวาส



<< แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

การจัดการฝึกอบรม >>

